

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 628/2015-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených Advokátskou kanceláriou [REDACTED], v mene ktorej koná advokát [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 285/2004 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 235/2013 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]
[REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

██████████, na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, bolo postupom Okresného súdu Bratislava I a postupom Krajského súdu v Bratislave porušené.

2. Rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 10C/285/2004 a rozhodnutie Krajského súdu sp. zn. 5Co/235/2013 ruší a vec vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľom: ██████████, ██████████,

██████████, ██████████, ██████████, ██████████,

██████████ ██████████, ██████████, ██████████,

██████████ priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 25.000,- Eur (slovom: dvadsaťpäťtisíc eur), ktoré sú im Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy právneho zastúpenia (2 právne úkony v zmysle § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vrátane DPH) sťažovateľom v sume 355,73 Eur na účet advokátskej kancelárie ██████████
██████████, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak

tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľov a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia sa domáhajú vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu a postupom krajského súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Sťažovatelia v konaní pred ústavným súdom tvrdili, že zastavením dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 2 Cdo 459/2014, ku ktorému došlo uznesením z 29. apríla 2015, odpadla prekážka

súbežnosti konaní, ktorá mala za následok odmietnutie ich pôvodnej sťažnosti ústavným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 618/2014.

Sťažovatelia k sťažnosti pripojili listinu označenú ako späťvzatie dovolania z 13. júna 2015 (ďalej len „späťvzatie dovolania“), na základe ktorého najvyšší súd uznesením z 29. apríla 2015 zastavil dovolacie konanie vedené pod sp. zn. 2 Cdo 459/2014. Z obsahu uvedenej listiny ústavný súd zistil, že sťažovatelia podané dovolanie, aj keď sú presvedčení o jeho prípustnosti, vzali späť z dôvodu, že nepocitujú dôveru v nestrannosť a objektívnosť rozhodovania senátu najvyššieho súdu, ktorý mal o predmetnom dovolaní rozhodnúť. Ďalším dôvodom späťvzatia dovolania sťažovateľmi bola nečinnosť najvyššieho súdu v trvaní siedmich mesiacov.

Sťažovatelia v späťvzatí dovolania uviedli: *„A hoci navrhovatelia majú za to a vo svojom dovolaní podrobne zdôvodnili ich názor, že v danom prípade existuje viacero závažných dôvodov zakladajúcich prípustnosť dovolania v zmysle príslušných ustanovení OSP (§ 237 aj ods. 2 § 238), skutočnosť, že pri prideľovaní tejto veci sudcom prvostupňových a senátom odvolacích a dovolacích súdov počas 15 rokov trvania konania bolo podľa presvedčenia navrhovateľov opakovane hrubo porušené o.i. aj ich ústavné právo na zákonného sudcu (Čl. 48 ods. 1 Ústavy SR). Navrhovatelia aj preto nepocitujú dôveru v nestrannosť a objektívnosť rozhodovania senátu NS SR, ktorému je vec aktuálne pridelená a ktorý, podľa ich názoru, už raz v tejto veci nerešpektoval ich ústavné právo na spravodlivý súdny proces bez prieťahov ale najmä nerešpektoval ani predchádzajúce rozhodnutie iného senátu NS SR vydané v tejto istej veci (rozhodnutie 3 Cdo 123/2004 zo dňa 27.VII.2004).*

Ďalším dôvodom je objektívna skutočnosť, že od podania dovolania uplynulo už 7 mesiacov a ďalšie nekonanie NS SR sprevádzané pasivitou na strane navrhovateľov by malo za následok absolútny procesný zánik možnosti využitia iných opravných prostriedkov, ktoré, z hľadiska ich charakteru aj podstaty, umožňujú aj priame (nepodmienené) preskúmanie a následnú nápravu hrubých vecných väd (vecnej nezákonnosti) napadnutého rozhodnutia vyplývajúcej z nesprávneho právneho posúdenia veci súdom, a to bez toho, aby súčasne alebo pred týmto preskúmaním bolo nutné zisťovať a konštatovať iné - procesné - dôvody nezákonnosti napadnutého rozhodnutia alebo vady konania, ktorý vydaniu tohto rozhodnutia predchádzal. Naopak, z ustanovení OSP a nadväzne rozhodovacej praxe NS SR

je zrejmé, že navrhovatelia sa nemôžu dožadovať ani záväzných garancií skorého rozhodnutia o veci (resp. rozhodnutia v určitej primeranej lehote).“

Sťažovatelia v podanej sťažnosti namietajú postup krajského súdu, ktorým im bola odňatá možnosť konať pred súdom a konanie je tak podľa ich názoru zafažené vadou podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 OSP dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že sťažovatelia mali možnosť domáhať sa preskúmania postupu okresného súdu v spojení s postupom krajského súdu na najvyššom súde v rámci dovolacieho konania so zreteľom na dovolací dôvod podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) OSP.

Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich základného práva účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom. V tejto spojitosti ústavný súd pripomína, že sťažovatelia nie sú oprávnení vyberať si orgán verejnej moci, ktorý im má poskytnúť ochranu tvrdeného porušenia ich základného práva. Ústavnou i zákonnou povinnosťou sťažovateľov bolo vyčerpať všetky právne prostriedky ochrany ich tvrdeného porušenia základného práva, tak ako im to umožňuje právny poriadok Slovenskej republiky. Skutočnosť, že sťažovatelia nepociťovali dôveru v nestrannosť a objektívnosť najvyššieho súdu, a ani uplynutie doby

siedmich mesiacov od podania dovolania nezakladá právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľmi uplatnených námietkach porušenia označeného článku ústavy postupom okresného súdu a krajského súdu. Sťažovatelia zobrali späť podané dovolanie napriek tomu, že ústavný súd v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 618/2014 v súvislosti so súbežne prebiehajúcim dovolacím konaním v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uviedol: „Ústavný súd zaujal preto názor (podobne napr. I. ÚS 169/09), že v prípade podania dovolania a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54 alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04, body 47 a 48).“

Ústavný súd zotrváva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že sťažovatelia sú pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinní vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré im zákon na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých sú oprávnení podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03, II. ÚS 94/06).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd túto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Ústavný súd považuje za potrebné na tomto mieste uviesť, že sťažnosť mohla byť odmietnutá aj pre oneskorenosť.

Keďže sťažovatelia vzali dovolanie späť, na základe čoho najvyšší súd zastavil konanie 29. apríla 2015, lehotu na podanie ústavnému súdu potom treba počítať od rozhodnutia krajského súdu zo 17. júna 2014. Ak sťažovatelia podali sťažnosť ústavnému súdu 1. júna 2015, ide zrejme o oneskorene podanú sťažnosť.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľov v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2015